

ЗАПЛУЙСЬ

ДМ-344 (Б52-53)

БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ І. ААНДІКІ
ІМІДЖ

1992

Христос Воскрес!

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

На дзвіниці дзвонять дзвони,
Великодні, голосні —
Всюди втіха, всюди гомін,
Всюди радісні пісні.

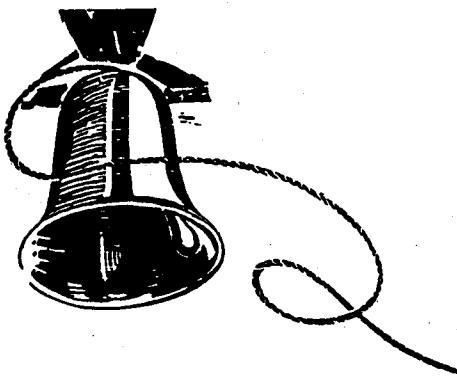
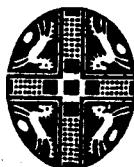
Це Ісус воскрес з могили,
І воскресла з ним весна;
Квіти сині, жовті, білі
Розсипає скрізь вона.

Любі друзі, добрий ранок!
Всім привіт: Христос Воскрес!
Час співати нам веснянок,
Щоб із серця смуток щез.

З РАДІСНИМ ПРИВІТОМ!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ЛЮБИМ ЧИТАЧАМ, СЕСТРИЧКАМ
ТА БРАТЧИКАМ,
УСІМ ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ
І ВСІМ ДОРОГИМ УКРАЇНСЬКИМ
ДІТЯМ В УКРАЇНІ
І НЕ У БАТЬКІВЩИНІ ЖИВУЧИМ
НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ
ДОБРА І КРАСИ У ЖИТТІ

шле

Редакція та Адміністрація „Готуйсь”

K. ПЕРЕЛІСНА

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Сьогодні вранці рано ще,
Лиш сонечко зійшло,
У мене під віконечком
Щось дивнєє було:

Постукав тихо дзьобиком
Малесенький пташок,
Я глянула — мов листячко
Злетіло із гілок.

А то пташки розсілися
На кущиках, в траві
І заспівали радісно:
„Тіві, тіві, тіві!”

Сипнуло ясне сонечко
Промінням із небес,
І дзвін ударив голосно:
Христос воскрес, воскрес!

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ УКРАЇНСЬКИМ ДІЯМ ПРО ПОДІЇ В УКРАЇНІ

1. Першого грудня 1991 року було голосування — не тільки українців, але й усіх дорослих мешканців інших національностей, що живуть в Україні, за те, щоб була **УКРАЇНА НЕЗАЛЕЖНОЮ ДЕРЖАВОЮ**. Голосування відбулося дуже успішно — понад 90% голосуючих підтвердили бажання народу незалежності України, до 20 січня 1992 р. 89 держав визнали Україну незалежною.
2. Президентом України обрано **Леоніда Кравчука**.
3. Президент України — Леонід Кравчук склав присягу, тримаючи праву руку на грудях, а ліву на Пересопницькій Євангелії — особливій історичній пам'ятці. Вона є перший переклад Нового Заповіту на староукраїнську мову. Переклад виконали монахи з монастиря в **Пересопниці на Волині** 430 років тому. Від того історичного дня присяги сучасного президента України Пересопниця стала відомою усьому світові. Ще ж у ХVII ст. цю пам'ятку переніс був гетьман Іван Мазепа до історичного музею в Переяслав. Новообраний же Президент відновив давні традиції українського народу.

Редакція „Готуйсь” і всі ЙОГО ЧИТАЧІ та ВСЕ ЧЛЕНСТВО УЛАДУ ПЛАСТОВИХ НОВАКІВ-НОВАЧОК ГЛИБОКО ЗВОРУШЕНЕ ВІТАЄ УКРАЇНУ З ПРОГОЛОШЕННЯМ НЕЗАЛЕЖНОСТИ. БАЖАЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ ЛЕОНІДОВІ КРАВЧУКОВІ ОСЯГНУТИ ВСЕ, ЧОГО ПОТРЕБУЄ УКРАЇНА.

СЛАВА УКРАЇНІ!

ПАТРІЯРХ МСТИСЛАВ НА ЗУСТРІЧІ В КИЄВІ

Святкування 100-річчя Патріярха Йосифа Сліпого: 1) У Львівському Музеї Релігії відкрито виставку під назвою „Життя і творчість Патріярха Йосифа Сліпого”. 2) Відбувся концерт у пам'ять покійного Патріярха Йосифа Сліпого у Львівському Оперному Театрі. 3) Під час святкувань 27-29 серпня ц.р. тлінні останки Патріярха Йосифа, згідно з його заповітом, будуть перенесені до Собору Святого Юра у Львові.

ПРИВІТ, УКРАЇНО,

ТОБІ!

ПІСНЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Музику склав Мар'ян Кузан

Весною пташки пролітають,
Весною летять журавлі,
Ми з ними привіт посилаєм,
Привіт українській землі.

Приспів:

Добриденъ, діброви,
Добриденъ, луги,
Добриденъ, дніпрові
Круті береги!
Добриденъ, поля
І річки голубі! —
Привіт, Україно, тобі!

Сьогодні ми будем учитись,
Сьогодні ми будем рости,
Щоб завтра з далекого світу,
До тебе, Матусе, прийти.

Полинем до тебе, як вітер,
У небо, дзвінке й голубе, —
Щоб серцем тебе обігріти
І міцно обняти тебе!

Приспів.

Леонід Полтава

Герб
Богдана
Хмельницького

Герб
Івана Богуна

Герб
Федора Полуботка

ТАНЯ ДОВІДАЛАСЯ, ЯК НАРОДИВСЯ „ЗАПОВІТ”

Чигиринський дівочий монастир
Олівець, акварель, 1845

Повернувшись з суботньої школи, Андрій юнак при вечорі запитав Таню:

— Таня, якщо хочеш знати як „народився” Шевченків „Заповіт”, я дам тобі такий журнал, де про це написано.

Таким повідомленням зацікавилася не тільки Таня, але й мама та тато:

— А звідки ти взяв цей журнал? — запитала мама.

— Наш друг Микола його десь узяв. Журнал називається „Промінь”.

— Ну-ну кажи що ти знаєш про „Заповіт” — наглила Таня.

— Написав його Шевченко в Переяславі 1845 року, коли прибув був до свого приятеля студента ще з Петербургу — Андрія Козачковського. Звістка про приїзд поета блискавкою облетіла околицю. Андрій Козачковський влаштував у себе вечір на честь Шевченка. Прибула численно молодь, Шевченко читав свої вірші і чудово співав народних пісень. Співали з Марією Степанівною — дружиною Козачковського. А крім того за дев'ять днів гостювання у приятеля Шевченко дуже багато намалював і побачив. Бо Переяслав старий город, і перебування Шевченка в ньому так вплинуло на поета, що він за цей короткий час намалював Михайлівську церкву, Церкву Покрови, Кам'яний хрест святого Бориса, вигляд села Вюнище, природу біля села Андрушів, ходив по ярмарках, щоб послухати кобзарів. Тут так написано, я не видумую. — Зупинився Андрій, бо побачив, що тато заглянув на сторінку журнала, щоб перевонатися, чи Андрійко справді читає текст, не фантазує.

— Тату, ці картини є в альбомі, ми їх бачили! — переконував Андрій.
— Ну, але ти мав про „Заповіт” розповісти...
— нетерпеливилася Таня.

— О так! Прибув до Переяслава Шевченко того самого року ще раз. Жив тоді в ньому два місяці. І за цей час — здивуєтесь знову всі — створив він такі свої шедеври — тату, а шедеври — це значить — найкращі твори? — запитав Андрій.

Тато усміхнувся і притакнув головою: — Які саме твори? — поцікавився він.

— „Наймичка”, „Кавказ”, „І мертвим і живим”, „Холодний Яр”, „Давидові псальми”, „Три літа”, „Маленький Мар'яні”, „Минають дні, минають ночі” та інші твори — відчитав із журнала Андрій.

— А де ж „Заповіт”? — домагалася свого Таня.

Церква св. Покрови, 1766

— А як ти думаєш? Бути кріпаком, не мати відпочинку, ні відповідного харчу, не спати ночами, — це не мало впливу на Тарасове здоров'я? — запитав Андрій. — Та й у гостях в Козачковського були розмови й праця поза північ. Через те Шевченко захворів. I вночі 24 на 25 грудня вночі Тарас встав і написав „Як умру, то поховайте...”, поринувши у глибокі думи, сидячи при свічці. Поетові було ж всього не повних 31 років.

— О, Боже! I тоді Шевченко міг вмерти? — схвилювалася Таня.

— Ні! він не думав про смерть; не хотів думати, він навіть не називав цей вірш „Заповітом”, — пояснив Андрій.

— А чи там не подано, Андрійку, того, що Шевченко того другого разу не перебував весь час у Козачковського. Коли в домі господаря відбувався ремонт, виїхав був до іншого приятеля. Та нездовго повернувся до Переяслава. Бо треба було бути під наглядом лікаря, а крім того, з Козачковським було легше творити, їх лучила давня дружба. А Переяслав спонукував до роздумів про минуле. Приятелі довго вечорами розмовляли, а вдень ще й працювали. Господар садив дерева перед домом. Шевченко допомагав, — хотів, щоб в одній ямці посадити дві акації, щоб вони сплелися на знак дружби обидвох приятелів. Ці акації досі ростуть, їх плекають переяславці з великою любов'ю, — доповнила читання Андрійка мама своєю інформацією.

— Так, мамо, тут згадано, що Шевченко, зібрав свої твори, написані в Переяславі та в інших місцевостях в одну збірку й назвав їх „Три літа”. Тут, Таню, вмістив також і „Заповіт”, — продовжував розповідати Андрій.

— А чому лікар не заборонив був Шевченкові працювати, він же був хворий! — турбувалася Таня.

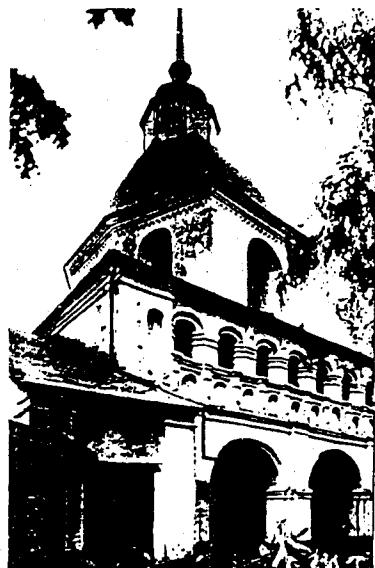
— Так, так! був хворий, пролежав півтора місяця, але перемагав свою недугу, закликаючи народ:

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!

Немов спішив ще раз сказати те, що наповнило його серце, — старався пояснити Андрій.

— Треба ще всім нам знати, що саме за твори із збірки „Три літа” Шевченка цар казав арештувати. Кара була страшна — військо, заслання в Оренбург із забороною писати й малювати, — додав тато.

— Ой, яке ж це страшне! Хворого так покарати! Чи той цар вірив у Бога? — мало не пла-

Дзвіниця Спасо-Преображенського монастиря 1670-1699

уччи відізвалася Таня. Чи вони ще колись зустрілися?

— Це було 12 червня 1859 року. Згадує Козачковський, що Шевченко дуже змінився виглядом — був лисий, зникло його буйне волосся, спина згорбилась, але в очах були іскри, духом молодечий. Так радів зустріччю з Україною, що не хотів аби його везли, десь на малу віддалу, Тарас ішов пішки до Дніпра, лягав у траву, слухав співу пташок, любувався видом синіх гір, — розповідав зміст прочитаного Андрій.

— То Шевченко був у Переяславі після заслання. А чому він не залишився у лікаря приятеля? — сумно запитала Таня.

— Тут написано, що після двох днів гостини в приятеля, Шевченка знову арештували й відправили під наглядом до Києва, — інформував Андрій. — Тоді вони, приятелі, не думали, що їхня зустріч буде останньою.

Таня спустила голову й більше нічого не запитала. Але тато розмову продовжив:

— А знаєте, діти, чому Тарас Шевченко став світовим поетом?

— Бо його твори потрібні кожному народові. Шевченкові твори навчають, як народи можуть бути господарями на своїй землі, чого треба, щоб так було:

— Я знаю! — збудилася Таня: — Треба, щоб „В своїй хаті — була своя правда, і сила і воля.” Так написав Шевченко.

Сестричка Уля

Запитання:

1. В кого перебував Шевченко в Переяславі, тричі відвідуючи це місто?
  2. Які події з його життя пов'язані з Переяславом?
  3. Які твори — літературні й образотворчі (малюнки) постали в Переяславі?
- Чому?
3. Коли, чому і як писав Шевченко „Заповіт”?

ДЛЯ „ОРЛЯЧОЇ РОЗВАГИ”

Уривки з творів, що їх написали учні українських шкіл, прочитавши повість „Микола Джеря” Івана С. Нечуя Левицького.

— „Коли він був молодий, то грав на скрипці, співав у церкві й милувався природою”

— „Микола Джеря був дуже працелюбний, він малював на печі різні квіти”.

— „Осавула крикнув що свято скінчилось, і у Миколи виникла лютъ до панів”.

— „Була ніч. Пан спав. Микола і його товариші вийняли вікно і побили його, що він аж утік на город. Це підтверджує, що Микола був проти панів”.

— „Микола до кінця свого життя боровся проти панів за мир на землі”.

— „Образ Миколи вчить нас, що не лише пани — це люди, але й прості селяни також люди”.

До зустрічів —
братчик Гуцул

ЛА-ТА-ТА!

По доріжці, по даху, по бузку безлістому: „Ла-та-та! Ла-та-та!” Дощ.

Перший весняний дощ.

Вийшов на ґанок дід Іван — задивився, долоню підставив.

Цвірінькають горобці — задоволені.

Травичка біля доріжки вмилась, зазеленіла.

„Ла-та-та! Ла-та-та!”

По доріжці, по даху, по бузку безлістому.

І все довкруг захоплено плеще в долоні: „Ла-та-та!...”

Євген Шморгун

ВЕРБОВІ КОТИКИ

Якось враз потепліло — потепліло і Горинь скинула кригу. Ринула вода берегами, городи затоплює, клекоче, плюскотить, у піняві вся.

Люди з крутогору дивляться — не надивляться: просторінь така, що дух перехоплює. Тільки де води синіють вершечки вільх.

Кроків за кілька від сухого вершка визирає з води вербовий кущик. Невеличкий такий, а на ньому — котики. Пухнастенькі, жовтово-зеленаві. Ніби табунець гусеняток примостиився спочити на тонких галузках. І такі вони лагідні та безпомічні! Здається, де вже їм, беззахисним, утриматися на хисткому сідалі серед піняви і клекотіння!

Коли це знайшовся сміливець: раззвуся, підкачав штанята, цьоп-цьоп по воді — обламав вербичку. Жодного котика не лишив.

І чомусь раптом здалося, що довкола стало порожньо-порожньо.

Пояснення маловживаних слів: пінява — піна; з крутогору — з високої гори; просторінь — далечінь, вид на далеку віддаль; на хисткому сідалі, на небезпечному сидженні.

Євген Шморгун
Із книжки п.н. „Ключ-трава”

ПРИМІРНА ДОЧКА

Шведський король Густав III (1746–1792) їхав раз через село і побачив дівчинку коло криниці.

— Добра дівчинко — каже до неї король — чи подала б ти мені води?

— Дуже радо! — каже дівчина і подала королеві води, незнаючи, що це король.

Дівчинка була смілива, поважна, поводилася дуже прихильно до незнайомого. Це зацікавило короля і він каже їй:

— Коли б ти була в Стокгольмі, я поміг би тобі улаштуватись у житті краєщі, ніж тут.

Дівчинка подумала і озвалася, дивлячись на ведро з водою:

— Звідси я не заберуся.

— Чому ж ні?

— Бо я, живучи тут, вдоволена життям, бо ж я тут вродилася і виросла, видно така є Божа воля. А крім того, є ще інша справа, що мене тут тримає.

Короля це ще більше заінтересувало і він поспішив запитати дівчинку:

— О, це мене дуже зацікавило — яка ж це справа?

— Тримає мене тут моя мама. Вона вже кілька років хворіє, а крім мене нікого вона не має. Ніколи я б не залишила мами самої навіть і тоді, якщо б вона була зовсім здорововою.

— Де ж ви живете?

— А ось там, недалеко! — дівчинка показала убогу стару хатинку.

— Добра ти доня! — каже король. — Та я хочу побачити твою маму.

Король пішов за дівчинкою. Мати привітно усміхнулася. В хаті з кожного кута виглядала убогість.

— Бачу я — каже він матері — життя ваше дуже трудне.

Жінка глянула на доню ласково:

— Важке, але не найгірше. Післав мені Господь добру дочку. Вона радість

моя. Ніхто на світі не подбав би про мене так, як вона. Молюся Богові, щоб винагородив її щедро за її доброту.

Зворушився Густав мовою матері. Вийняв гаманець з грішми й передаючи його дівчинці, сказав:

— Це тобі від мене. Дбай про матір так далі. Твоя праця тут вартісніша, ніж ти працювала б на королівськім дворі. Поважаю тебе за твою опіку над матір'ю. І Бог пішле тобі благословення. А я тобі також допоможу — шведський король помагатиме тобі.

І так сталося. Повернувшись у Швецію, король Густав III призначив для матері пенсію, а також і доні її після материної смерті.

— Така дочка — сказав він — заслужила собі на ласку в Бога і в людей.

За невідомим автором свободно переповіла Сестричка Уля

Примітка:

В історичних матеріялах була замітка, що король Густав III був дуже добрячий, любив допомагати людям в потребі.

МАНДРІВКА ШКОЛЯРІВ ЛЬВОВА ДО МІСЦЕВОСТЕЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИЗНАЧНИМИ ІМЕНАМИ УКРАЇНИ

Дорогі Тето та Вуйку!

В минулому листі я розповідав, як ми влітку відпочивали в таборі „Зелем'янка” в Карпатах. Цей лист буде трохи пов'язаний з минулим листом. Одного разу в консерваторії замовили автобус, щоб поїхати на батьківщину Лесі Українки, в Колодяжне. З нами поїхав екскурсовод, старенький дідусь, який розповідав нам історію міст і містечок, через які ми перебідили. Це такі міста: **ЖОВКВА** — колишні маєтки польських панів Жолкевських. **РОГАТИН** — місто, в якому народилася Настя Лісовська, якій судилося стати жінкою турецького султана. Першу велику зупинку ми зробили в **Новограді Волинському**. Місто заснував Володимир Великий. Ми відвідували краснозвучний музей. Побували в діючій церкві Успіння, де поховані один із староруських князів. Фотографію цієї церкви ми потім побачили в книжці Аркаса: „Історія України-Русі”. Наступну зупинку ми зробили в сосновому лісі. Там ми спостерігали за павуком, який свою павутину одним кінцем прилепив за гілку сосни, а другий кінець сягав до землі. Павутина була надійна і міцна. Нарешті ми досягнули своєї мети: приїхали в Колодяжне. Ми пройшли через квітучу алею й опинились у музею. Твори, оповідання, вірші, поеми численні фотографії членів родини були виставлені у великих вітринах. Справжнє ім'я Лесі Українки — Лариса Косач. Мама Лесі Українки — відома письменниця — Олена Пчілка. Ми маємо невеличку книжечку, де зібрані твори Олени Пчілки. В Лесі Українки були брати і сестри. Батьки постарались з усіх сил, щоб вони здобули якнайкращу освіту і виросли порядними людьми. Бог подарував Лесі великий талант до віршів, але доля її була гірка. Для хворої Лесі тато збудував невеличку хату. В ній ми бачили ліжко, крісла, ручку Лесі Українки, її письмовий стіл, вишиваний одяг.

Нам дуже сподобалася ця мандрівка. Коли ми будемо вивчати на лекціях літератури творчість Лесі Українки, будемо згадувати нашу подорож у Колодяжне.

За два тижні ми поїхали на Гуцульщину. Ми були в селі Торговиця Пільна. Нам показали хату, де жив Лесь Мартович. Там був невеличкий музей. За музеєм доглядала родичка Лесі Мартовича, пані Марія Грицюк. Вона нам

подарувала витинанки з паперу, роботу власних рук.

Потім ми були в Русові, в хаті, де жив Василь Стефаник. Заходили на цвінтар, де була похована його родина. Я на їхню могилу поклав китицю калини. Потім ми поїхали в місто **СНЯТИН**, де працював видатний письменник, Марко Черемшина. Лесь Мартович, Василь Стефаник, Марко Черемшина були родом з Покутського краю, тому їх назвали „Покутська трійця”.

Так пройшов наш перший день мандрівки. На другий день ми поїхали в село Криворівня. В село Криворівня часто приїздив Іван Франко. Він там зупинявся в знайомого селянина. Тепер у цій хаті музей Івана Франка. Неподалік від музею протікає дуже гарна гірська річка — Черемош. Через річку перекинений довгий підвісний міст. Погода була чудова. Восени гори особливо гарні. Ми їхали через перевали. Гуцули їх називають пересмиками. Зустрічалися зі справжніми гуцулами. Останній день пройшов дуже швидко. Повернулись ми пізно в неділю.

На цьому я закінчує свій лист. До побачення!

Тарасик Лемех (3 класа)
Львів

Олена Пчілка і Леся Українка
Про них треба знати українським дітям багато.

Сторінки пластових малят

Людмила Савчук

ПІДРОСТАЙ, ІВАНОЧКУ!

Од порога рідного
На усі боки
У життя незвідане
Пролягли стежки.
Підростай, Іваночку!
Та поради мамині
Пам'ятай завжди!
Пам'ятай криниченьку,
Звідки воду пив,
Колискову пісеньку,
Котру ти любив.
Яблуньку крислатую,
Вишню під вікном,
Песика кудлатого,
Що назвав дружком.
У життя незвідане
Впевнено іди,
Та дружи із працею
Із людьми завжди!

З УКРАЇНИ—ДЛЯ „ГОТУЙСЬ”!

До Редакції „Готуйсь” прибуває багато листів та різних віршів, сміховинок, описів подій з дитячого життя, то ж будемо хоч дещо містити у „Готуйсь”. А Вас Читачі, просимо написати нам, що Вам найбільше подобалося з поміщених у цьому числі творів дитячих і дорослих, що пишуть для дітей.

ІРОНЬКА

Дивувались мама й тато:
Що могло з доношкою статись?
— Що з тобою, Іронько,
Доню наша, зіронько?

А вона немов не чує,
Ноженятами тупцює,
По кімнаті бігає
І гуде і чміхає.

Та напевно скаже потім:
— Я не Іронька
А потяг!

ДІМА

ЧОМУ?

Чом мене веселе сонечко
Сонечко смішить?
Чом я замовкаю,
Коли гай шумить?
Чому я співати
Хочу із пташками?

Чому я стрибати
Хочу із дощами?
І, за що то вітер
Все мене штовхає? ..
Побіжу до мами
І про все спитаю.

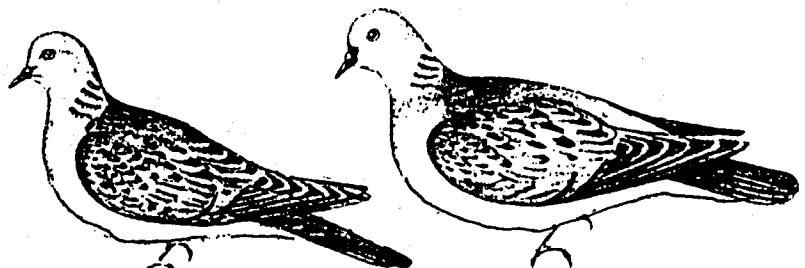
Людмила Савчук

ДИТЯЧА ЛОГІКА

Учитель: Чому курчата вилазять з яйця?
Учень: Бояться аби люди не зварили їх
разом з яйцем.

Братчик Гуцул

„ДВІ ГОРЛИЧКИ” або ДРУЖБА АНДРІЙКА ДЕНИСЕНКА З ПТАШКАМИ

**ПЕРШИЙ ЛІЦЕЙ МИСТЕЦТВ
У ХАРКОВІ
для дітей віком від
6 до 16 років**

Одного разу бабуся поралася на кухні. Раптом на зовнішнє підвіконня сіла гарненька горличка. Сама бежового кольору, а на шиї чорненький серпик. На лівій ніжці на другому й третьому пальчиках немає нігтиків. Мабуть трапилося з горличкою нещастя. Бабуся відчинила вікно. Пташка не втекла. Вона трохи відійшла. Бабуся насипала пшенички на підвіконня. Горличка застрибнула в кімнату. Швидко поклювала зернятка.

Так вона прилітала щодня. Коли вікно було зчинене, терпляче чекала. Як на кухні не було нікого, сідала на вікно в нашій кімнаті. Я побачу і біжу на кухню — годувати. Біля вікна є маленький столик. Одного разу я насипав зернятка на нього. А з вікна зробив пшеничну доріжку. Горличка прилетіла. Стала клювати зернятка. Так зайшла на столик.

Через три тижні прилетіли вже дві горлички. Друга більш полохлива. Тепер щодня двічі прилітають, а ми їх годуємо. Наша дружба триває вже майже три місяці.

Андрійко Денисенко (8 років)
Дніпропетровськ (Січеслав), Україна

ДІДУСЬ НАВЧАЄ

Ніколи по головці Ти мене не погладив,
Ніколи на коліна Ти мене не взяв,
Ніколи казочки не розказав,
Але навчав мене, навчав.

Ти научав як по-геройськи жити,
Як Україну любити навчав,
Бо під Бродами за Україну
Ти життя своє віддав.

Андрій Рожанець — учень
св. Миколаївських КУ-ва, Торонто

Тут навчаються 300 дітей, які пройшли вступний конкурс. В ліцеї крім загальних дисциплін, потрібних для освіти, навчають дітей ще ритміки, поведінки (етики), музики, хореографії, гімнастики, театрального та образотворчого мистецтва.

Про рівень засвоювання знань дбають інститути архітектури і мистецтв. Приймають до цих шкіл дітей без вступних іспитів.

Учениця першої кляси Ліза Максимчук вивчає в музичному ліцеї гру на бандурі.

УСІХ ПРИГОЩАЄ

Дятел підлетів до молодого клена:
„Тук! Тук! Тук! . .”

Не годиться положати птаху, зайняту
своїми пташиними клопотами. І я стою,
чекаю, поко вона перелитить на друге
дерево.

А дятел не поспішає — продовбав
кору і ласує кленовим соком. Ба, який,
знає, що кленовий сік не гірший од
березового.

Нарешті полетів. Та тієї ж миті де не
візьмись два горобці. Вовтузяться біля
клена, по черзі п'ють сік, задоволено
цьвіріньякою — дякують дятелові, що
пригостив.

Насталай моя черга. Відламав я га-
лузку, встромив її у дірочку, що дятел
продовбав. Сік по галузці кап, кап,
кап — . . .

Пробую на язик — солодкий!

Навесні дятел щедрий, усіх при-
гощає.

Свген Шморгун

Від Редакції: Автор книжки „Ключ-трава” Євгена Шморгуна багато ілюстрована маллярами Іриною Ком’яховою і Ольгою Лебедовою, видання „Веселки” — Київ 1990, у своєму „Слові до читача” автор подає пояснення про свої особливі зацікавлення природою ще з юності. Цікавили його поле і річка, а далі і ліс. Називає їх друзями і чарівниками. До нього долучився відомий в Україні Іван Носаль — знавець трав і народної медицини, що про них є мова у легендах, переказах і повір'ях наших предків. Досліджували їх також наші вчені різних епох.

Свое слово до читача Автор кінчить: „З мандрівок у природу, з побаченого та пережитого в її зеленому царстві і склалася ця книжка”. У книжці 7 розділів, що коротко розкривають різні таємниці взаємин людини з природою.

Подаємо один з перших коротеньких творів та один з довших. А в майбутньому міститимемо більше, щоб і читачі „Готуйсь” могли зацікавитись більше природою, її таємницями, щоб навчилися її розуміти, шанувати, любити.

ПРИВІТАННЯ „ГОТУЙСЬ” І ЗВІТ З ПРОГУЛЯНКИ ПЛАСТУНІВ З МОРЩИНА

Сьогодні ми пластуни вийшли на гору Маківку, де святкувалася річниця першого бою УСС-ів. На горі правилася панахида. Спочатку ми їхали довго автобусом, а потім ішли три кілометри на гору. На дорозі було дуже багато болота. Коли ми мали перекуску, то нас застав дощ. Але не зважаючи на зливу, пластуни йшли далі. Коли ми дійшли до вершини, то дощ скінчився. Там ми тричі помолилися „Отче наш” і „Богородице Діво” за загинувших в бою стрільців. Потім посушились біля вогню. Подякували господару і пішли назад. По дорозі зустріли Львівських пластунів. Привітались пластовим гаслом. З гор було спускатись дуже легко, ми бігли. Потім довго грали в ігри. А коли зібралися всі люди, вирушили додому. Вдома друг Кульбас провів збірку, де зачитав зароблені точки і відпустив нас додому.

Роман Малас

20.4.1991 р.

Вчора до нас в гості приїхали пластуни з Хусту. Вони відвідали новацькі сходини, побалакали з братчиком.

На другий день всі сіли в машину і поїхали на гору Сокіл, де хотіли вибрати місце для загальної збірки Целібату Мурлик. В дорозі грали в гру „мафію”. Часто зупинялися, бо були неполадки в машині. На горі ми знайшли місце, де заприсягались пластуни. Помолилися до хреста, що був викопаний з землі. Перекусили. Підготували змаг „ знайди харч” і поїхали додому. По дорозі назад співали пластові пісні. І я знову відчув радість перебування в дружній сім’ї пластунів.

Скрипка

У пластовому таборі на горі Сокіл — так відбувалися прорух і підготовка до привітання відвідувачів.

6 травня 1991 року, на свято Юрія, ми разом з трьома закарпатськими пластунами, що приїхали до нас ще п'ятого числа, пішли на те місце, де була пластова оселя „Сокіл” в районі Підлютого. Там я вперше в житті розпалив ватру з одного сірника і без паперу. Ми зварили бульбу, пообідали.

На цьому місці є хрест, завширшки вісім метрів, насипаний на землі. Посередині хреста

видно сліди вогнища, яке пластуни запалювали лише під час присяги. Друге вогнище — збоку, для приготування їжі.

А ще ми підготували одну несподіванку, про який пластуни довідаються лише 7 липня на святі Купала.

Батарейка

Підлюте — новацтво відвідує митр. А. Шептицького.
Табір — Остодір, 1933 р.

Посвячення прапора 49-го кур. УПЮ в м. Тустановичах, 1928 р.

Пластовий табір в Німеччині, 1991 рік. Участь у ньому брали пластуни/ки з України, Чехо-Словаччини й Польщі.

Кругиголівки для мудрої дитинки

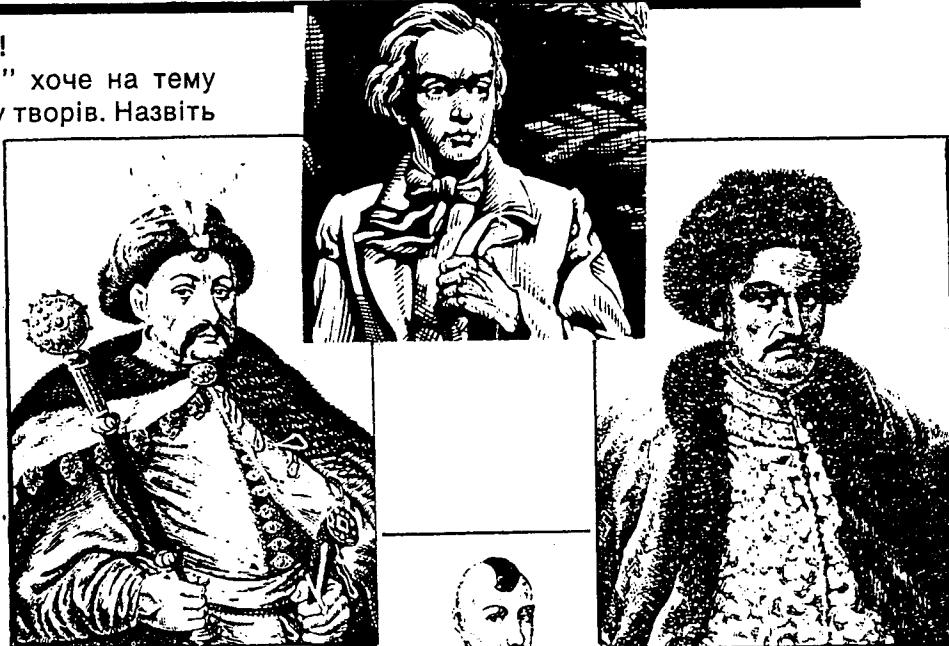

Дорогі Любителі Кругиголівок!

Цим разом відгадок „Готуйсь” хоче на тему персонажів з відомих новацтву творів. Назвіть твір, з якого є цей уривок:

1) Кругом хвилі, як ті гори:

Ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
Того тільки треба.
Пливуть собі та співають;
Рибалка літає
А попереду отаман
Веде куди знає.

ХТО ВОНИ —

2) З якого твору є цей уривок:

„Їй було вісім років... А вона справді заходилася коло вечері... Любо було глянути на її дрібненькі, запечені на сонці рученята, що жваво бігали від одної роботи до другої. Великі сиві очі з-під чорних вій дивилися пильно й розумно. Смугляве личенько розчревонілося, повні уста розтулилися, — вся увага її була звернена на роботу.

Мати стиха застогнала.

Дівчинка стрепенулась і побігла до ліжка.

— Чого ви, матінко? Може, водиці холоднот? Що у вас болить? — ластівкою припадала вона до недужот.

3) Ні долі, ні волі у мене нема,

Зосталася тільки надія одна:

Надія вернутись ще раз в Україну,

Поглянути іще раз на рідну країну,

Поглянути іще раз на синій Дніпро, —

Там жити, чи вмерти, мені все одно;

4) Мандрівка на Запорозьку Січ.

Ведучий гри „закляттям” переносить учасників гри на Січ. Тоді вони починають розпитувати, що та цікавить, а що знають з історії: Як виглядала Січ? Звідки прибували козаки? Як вони були зорганізовані? Яких визначних провідників їх можуть назвати? Які автори написали твори про козацтво? Козацькі походи, найвизначніші перемоги та їх висліди. Відповіді поширені про Січ — побажані!

ТВОРЦІ НАШОЇ

ІСТОРІЇ?

Редакція дуже чекає на відповіді! Сподівається, що багато читачів „Готуйсь” знають про Січ і козацтво. Ми ж живемо тепер у історичному часі. А в ньому Січ і Козаки відограють велику роль!

ДОЩ

Дощу осіннього я не любив,
Холодним серцем студить він природу.
З дерев листки зриває без жалю,
Їх вітром кидає в холодну воду.

Я літній дощик радісний люблю,
Що напуває соняшник-і жито.
З його веселки я вінок зроблю,
З краплинок — веселі квіти.

Ніна РІЙ (10 років)

Вишиваю рушника

Різними нитками.

Там калина молода

Й ружі з солов'ями.

І барвінку синій квіт.

Кущ рясного глоду.

Український рушничок —

Символ моого роду.

Олена ПЛАХА (10 років)

Олена Плаха і Ніна Рій — обидві учениці відомої школи в селі Гнідин на Київщині. Село дуже по-терпіло від радіяції з Чорнобіля.

МИ РОДУ КОЗАЦЬКОГО ДІТИ

Ми любимо сонце і квіти,
І сонце нам шле свій привіт.
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

В яку б не пішли ми дорогу,
Ти, пісне, над нами злітай!
Крокуючи гордо і в ногу,
Ми славимо рідний наш край.

Наш приятель — сміливий вітер,
Відвага — це наш заповіт.
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

ДІМА

ЛИСТУВАННЯ

- Що ти робиш, Сергійку?
- Пишу листа Оленці.
- Так ти ж іще писати не вмієш!
- То нічого. Оленка також не вміє читати.

Братчик Гуцул

Табір УПН-ок Станиці Чікаго „Чари незабутнього гаю”.
Командантка: ст. пл. Оксана Ласовська.

НАША ПЛЯНЕТА — ЗЕМЛЯ

Наша плянета — Земля.

Щедра вона та багата.

Гори, ліси і поля —

Наша домівка — малята.

Сонечко рано встає,
День промінцями засвітить.

Все що навколо — твоє

Слід берегти і любити.

Пильно навколо дивись!

Оберігай кожну гілку.

Пісні у пташки учись,

А працьовитости в бджілки.

Людмила Савчук

УСМІХНІСЯ!

— Мамо, що тобі снилося?

— Ніного.

— То навіщо ж ти спала?

—

— Мамо, квочка курчатам мама чи вихователька?

—

— Мамо, скажи Людмилі, щоб вона мені не снилася.

Записала М. Скопчак у
Вінницькій області, Україна.

НОВАЦЬКЕ СВЯТО ВЕСНИ СТАНИЦІ НЬЮАРК

Воно було 19 травня 1991 року весняного чудового, як у казці, дня, бо до дітей усміхалося сонечко, ласково повів вітерець, а довкола була чарівна природа „Луїс Моріс” парку. Природа одягнена була в зеленій сукні, співали пташки, а до того співу долучився веселий сміх пластових пташат.

Сестричка Роксоляна Мисило — опікунка новацького гнізда — роздає сорочинки, а гніздовий братчик приготовляє новаків до змагу. Батьки приглядаються до життя своїх дітей серед природи за новацькою програмою Свята Весни.

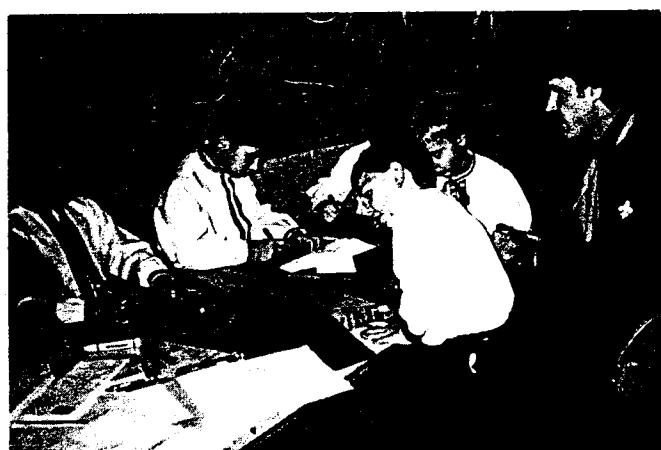
Була популярна серед новацтва теренова гра. В ній брали участь 86 новаків і новачок. А по грі втомлені діти засіли на зеленій травичці до обіду, що його приготували члени Пластприяту. Після обіду була прогуллянка в ліс. Новацтво маршувало зі співом, приглядалося до весняної природи в лісі. А після прогуллянки були спортивні заняття. До них долучувалися і батьки. По іграх дітвора відпочивала довкруги вогника. Рої виводили свої пункти з програми: спів, жарти, деклямації. Програму закінчили братчики жартівливою інсценізацією „Ріпки” — казки Івана Франка.

Табір УПН у Німеччині, 1991.

Закінчилася ватра молитвою і співом улюбленої „Ніч вже йде...”. Всі учасники ватри вслухувалися у останні рядки цієї пісні „Тут є Бог”. Кінчилось Свято Весни традиційним схрещенням рук і передачею „іскри дружби”.

Подано ці інформації за дописом Єлісавети Буняк у скороченні. Повний текст передано до „Юнака”.

Новацтво Станіци Клівленд на сходинах, грудень 1989 р.
Фото ст. пл. Романа Білинського КК-нт П-нів.

Дорогий „Готуйсь”! Цього року новачки Станіци Чікаго тaborували на оселі Овасипі в Мічіген. Наш табір називався „Чари незабутнього гаю”. У таборі ми їздили на канойках і будували піскові замки. Наш найстарший рій ночував у юнацькому таборі.

Новачка Ніна Брентлі

П.С. Від Редакції: Авторка цього допису стоїть зліва (четверта!). Вона — внучка пл. сен. Софії Кульчицької. Сподіваємося, що бабуся допоможе своїй внучці стати доброю дорослою пластункою.

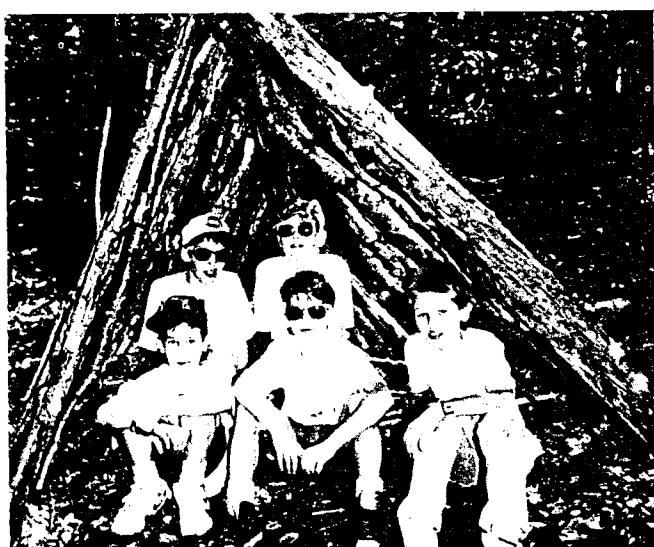
ХРОНІКА

Рій Їжачки, стоять зліва: Тамара Болотенко, Надійка Микитчук, Таїса Реплянська, Ляриса Момрік. Свято Весни 1991 року, Оттава, Онт.

Свято Весни в Оттаві: Андрійко Болотенко звітує бунчужному.

Новацтво виступає у програмі Свята Весни у таборі Вовча Тропа під час Свята Весни 1991 р.
фото ст. пл. Р. Білинський

Найстарший рій табору „Чари незабутнього гаю” при обіді.

Цей знімок подарував мені — сестриці Тоні (редакторці „Готуйсь”) Андрійко Болотенко. Він стоїть перший зліва, а біля нього — Петрусь Савка (чи вгадали?).

НАШЕ листування

Юрієві, Лесі — Батькам та їхнім дітям — новачці Тамарі, новакам Андрійкові, Олесеві, майбутньому новакові Маркіянкові дуже-дуже дякую за привітання з табору на оселі св. Івана в Квебеку та за побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року 1992. Я дуже втішилася Вашими таборовими знімками, різдвяною чудовою листівкою та всіма знімками з Вашого городу в Оттаві. Дуже мило згадую гостину у Вашому домі та знайомство з хорошими, такими цікавими дітьми, майбутніми славними любителями Пласти, його законів і всіх звичаїв, що так допомагають людям потім у дорослому житті.

Вітаю Вас сердечно, дуже стискаю Ваші руки, цілу головки та бажаю виростати на славу відродженої Незалежної України, а на потіху Вашим Мамі, Татові та Бабусям і Дідусяві.

Христос Родився — Славімо Його!
Готуйсь! Сестричка Тоня Горохович

Виступ новацтва на забаві з нагоди 40-річчя Пластової Станції, Клівленд, ЗСА, грудень 1989 р.

Рій „Бобри” здобував вмілість „Любитель птахів”. Під проводом братчика Даня новаки будували хатки з дерева для пташат. Написав про це Андрій Гарасевич.

Наймолодші новаки: Олесь Болотенко, Андрій Качмар і Михайлик Хараламбій дістають відзнаки вміlostі на Святі Весни, Оттава, 11.6.1991 р.

Рій „Тигри” на Святі Весни: з-ліва: Андрійко Болотенко, Степан Прухницький, Петrusь Савка, Микола Качмар, Данило Сірський, Олесь Болотенко, Роман Дзьоба, Андрій Качмар, Олександер Решітник, Олег Реплянський, Михайло Харламбій. Стоять зі заду братчики Богдан Наконечний і Борис Сірський.

Братчик і новацтво Станції Албані відвідують Коменданта Пл-ів Р. Білинського, березень 1990.

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редактус Колегія

пл. сен. Тоня Городовіч, пл. сен. Денис Беднарський

"HOTUYS"
a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

З друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” ВІД СІЧНЯ 1989 р.
25.00 американських доларів.
Ціна одного прим. — \$2.50

„Готуйсь”
Інтернаціональне стандартно-серійне число
(ISSN) 00468061

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION
144 Second Ave., New York, NY 10003

З цим числом прощаємо
подругу Тоню Городовіч
як редакторку пластового
журналу „Готуйсь”.
Дякуємо подрузі Городовіч
за щиру
і довголітні співпрацю,
а новій редакції бажаємо
багато успіхів.

Друкарня Мирона Баб'юка

Ілюстратори: П. Андрусів, І. Ком'якова, О. Лебедова, М. Левицький, О. Скачко.

На обкладинці: „Козацький полковник” —
Петро Андрусів, збірка: Т. Галушки, Марлтон, Н. Дж.

ЗМІСТ

Сторінка

1. Великодній привіт
К. Перелісна: Христос Воскрес!
2. Т.Г.: Що треба знати українським дітям про події в Україні
3. Л. Полтава: Привіт, Україно Тобі!
4. Сестричка Уля: Таня довідалася, як народився „Заповіт”
5. Братчик Гуцул: Для „Орлячої розваги”
Є. Шморгун: La-ta-ta!, Вербові котики
6. Сестр. Уля: Примірна дочка
7. Т. Лемех: Мандрівка школярів Львова
8. Сторінки пластових малят: Л. Савчук: Підростай, Іваночку!, Чому; Діма: Іронька
9. А. Денисенко: „Дві горлички”, А. Рожаниць: Дідусь навчає; Перший ліцей мистецтв у Харкові
10. Є. Шморгун: Усіх пригощає, Привітання для „Готуйсь” від Братчиків з Моршина
11. Хроніка про Пласт в минулому
12. Крутиголівки для мудрої дитинки
13. Н. Рій: Дощ; О. Плаха: Вишивала рушника
Діма: Ми роду козацького діти
Л. Савчук: Наша плянета — земля
Усміхнися
14. Новацьке Свято Весни Станиці Ньюарк
15. Хроніка, Листування

Цьогорічне наше гасло:

Живи Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!

Стоять твої вірні сини довкруги
З шаблями в руках на сторожі.

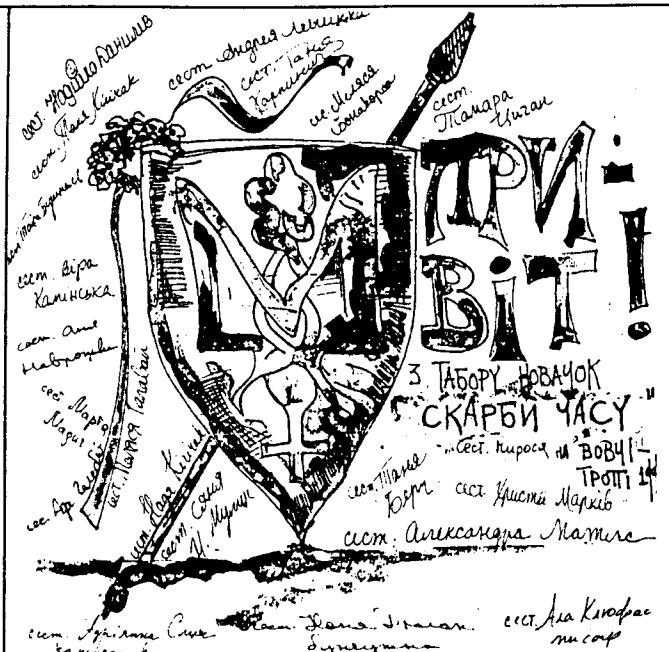
From: Plast 144 Second Ave. NY, NY 10003

1

PLAST KPS
144 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003

Ціна \$2.50

Non-Profit Org.
U.S. Postage
PAID
Rochester, N.Y.
Permit No. 466

Табір „Перша Хвиля”, Торонто

„Скарби часу” — Табір УПН-ок, Вовча Тропа ЗСА

Свято Весни Станиці Ньюарк, травень 1991 р.

